

Kortfattad bakgrundshistorik om partnerskapet mellan Tyresö kommun och Theewaterskloof Municipality i Sydafrika

Under 2012 kontaktade Tyresö kommun Theewaterskloof (TWK) med fråga om partnerskap genom det Sida-finansierade ICLD:s partnerskapsprogram (Internationellt centrum för lokal demokrati)- se www.icld.se

För partnerskapet inrättades en styrgrupp i båda kommunerna enligt ICLD:s krav: att både majoritet och opposition skulle vara representerade. För styrgruppen (Steering Committee, SC) finns en egen, av ICLD, beviljad budget. Varje år ska en rapport och budgetredovisning skickas till ICLD för godkännande, (se bilaga Report SC 2013-2014 Tyresö-TWK ICLD Dnr 2012-0040 som är den senaste rapporten).

Från Tyresö har Fredrik Saweståhl och Anita Mattsson varit med i styrgruppen, samt även Andreas Jonsson, Margareta Ternstedt (dåvarande ordförande i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden – se projekt nedan) och Marie Åkesdotter. Tjänstemän har varit Bo Renman, Britt-Marie Lundberg-Björk, Kerstin Hedén (tidigare personalchef med ansvar för internationella frågor) och sekreterare/co-ordinator Mette Kjörestad. Kerstin Hedén har sedermera ersatts av sin efterträdare Ulf Haraldsson.

Efter en ”inception phase”, förberedelsefas, där parterna undersökte möjligheter till ett konkret projekt, beslöts att Ung Företagsamhet i den modell som bedrivs i Sverige/på Tyresö gymnasium, skulle vara av intresse att utveckla i TWK i syfte att minska ungdomsarbetslöshet, motverka fattigdom och öka den lokala demokratin i betydelsen fler självgående och engagerade medborgare. Projektet ”Young Entrepreneurs” beviljades av ICLD efter ansökan med en egen budget, och en projektgrupp bildades. (Varje år ska en rapport och budgetredovisning skickas till ICLD för godkännande. Se bilaga Project YE Tyresö-TWK report 2013-2014 ICLD 2012-0041 för senaste rapporten.). Projektet drivs i Theewaterskloof av avdelningen för utveckling av den lokala ekonomin, Local Economy Development.

Projektgruppen bestod av Peter Österlund, lärare på Tyresö gymnasium och Helene Bergström dåvarande rektor på gymnasiet samt ytterligare en lärare.

(TWK:s projektgrupp tillsammans med 5 ungdomar från TWK kommer till Tyresö 16-20 februari 2015 för att bl.a. delta Ung Företagsamhetsmässan i Älvsjömässan.)

Projektet har genomförts enligt plan samt även utvecklats av TWK till vad de kallar ”The biggest deal”. I Sydafrika ligger skolorna inte under kommunerna utan under Provinsen, motsvarande region. Därför var det svårt för kommunens medarbetare att komma in i skolorna under läsåret. ”The Biggest Deal” blev istället en tävling som blev lagd under de Sydafrikanska skolornas 5 veckor långa vinterlov. Eleverna skulle göra 7 uppgifter: bilda team/företag, se över sina resurser, tänka ut produkt eller tjänst att sälja, öppna bankkonto, skaffa mentor, göra en affärsplan och visa denna för en ”jury”, - och sedan sälja allt de kunde innan tävlingen var över. Det team som tjänat mest vann 10000ZAR. 200 ungdomar anmälde sig till tävlingen, och redan nu är intresset stort för nästa tävlingsomgång.

Det lokala näringslivet i Theewaterskloof var starkt engagerade i projektet i form av att vara sponsorer, mentorer och jury.

The Biggest Deal har väckt stort intresse utanför Theewaterskloof kommun, bl.a hos SALGA (South African Local Governance Association, motsvarande SKL) där flera andra kommuner sagt att de vill ta del av en rapport om projektet i syfte att anpassa till sina kommuner.

Ett bidrag på 50 000kr för spridning av projektet har beviljats i december 2014 efter ansökan till ICLD, även detta med en egen budget och rapport som ska skrivas.

De beviljade budgeterna för styrgrupp och projekt löpte från 2012-2015, dvs projektet Ung Företagsamhet tar slut sommaren 2015. Planer på ett nytt gemensamt projekt och fortsatt partnerskap diskuterades vid mötet i TWK 19-23 januari 2015. Även planer på att söka medel via UHR-programmen Atlas eller Athena ska undersökas i syfte att ha fortsatt ungdomsutbyte mellan Tyresö och TWK kring Ung Företagsamhet.

Tyresö har för avsikt att försöka fortsätta samarbetet med TWK av flera skäl. Dels så tar det tid att utveckla ett samarbete med ett annat land på detta sätt och vi ser flera möjligheter till fortsatt samarbete. Kommunerna i Sydafrika ansvarar inte för skola, vård och omsorg såsom i Sverige, utan infrastruktur i form av VA, bostadsförsörjning, elektricitet, vägar är de ansvarsområden som åligger en kommun i Sydafrika. Därför är tex. avfallshantering/källsortering intressant att utväxla kunskaper kring, hållbar utveckling /energiparande intressant, samt även service och bemötande, administration osv intressanta gemensamma utvecklingsområden. Samarbetet har givit Tyresö insikter ur bl.a. ett demokratiskt perspektiv på hur våra olika system fungerar och de utmaningar våra respektive kommuner står inför och möter. Att för medarbetare möta de sydafrikanska förutsättningarna ger perspektiv på de förutsättningar och villkor vi har i Tyresö- genom att möta andra får man syn på sig själv. För de 8 elever från Tyresö gymnasium som fått följa med till Theewaterskloof genom åren har det gjort stort intryck, en av eleverna återvände till Sydafrika för att arbeta som volontär, och 2 av eleverna vid det senaste besöket vill också de söka volontärjobb i Sydafrika. -

En ansökan om ”Utvidgning /Breddning” av partnerskapet ska skickas till ICLD 15 mars 2015 efter att TWK styrgrupp kommer till Tyresö 16-20 februari 2015. Eventuella områden för nytt projekt som diskuterats är VA, avfallshantering, medborgardeltagande, servicecenter.